

Käyttöturvallisuustiedote

Julkaisun päivämäärä 18-joulu-2013

Muutettu viimeksi 09-loka-2019

Versio 7

Kohta 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1. Tuotetunniste

Tuotteen nimi	ProTurf 12-5-20+2CaO+2MgO
Tuotekoodi	41370125DA
Synonyymit	ProTurf 12-2.2-16.6+1.4Ca+1.2Mg
Puhdas aine/seos	Seos.

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus	Lannoite (PC12). Vain ammattikäyttöön.
Neuvotaan käyttämään näitä vastaan	Kuluttajakäyttö [SU 21].

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Everris International BV
Nijverheidsweg 1-5; 6422 PD Heerlen (NL); Tel: +31 (0) 45-5609100; Fax: +31 (0) 45-5609190.

Lisätietojen saamiseksi ottakaa yhteyttä INFO-MSDS@EVERRIS.com.

1.4. Häät puhelinnumero Int: +44 1235 239 670 (24h).

Kohta 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Seos

Asetus (EY) N:o 1272/2008 (CLP)

Tämä seos on luokitettu haitattomaksi säädöksen (EY) 1272/2008 [CLP] mukaan

2.2. Merkinnät

Tämä seos on luokitettu haitattomaksi säädöksen (EY) 1272/2008 [CLP] mukaan

Huomiosana: Ei mitään

EU:ta koskevat vaaralausekkeet

EUH210 - Käyttöturvallisuustiedote toimitetaan pyynnöstä

Muut vaarat (UN-GHS)

H316 - Ärsyttää ihoa lievästi

Kohta 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1 Aineet

Kemiallinen nimi	EY-Nro.	CAS-nro	Paino%	Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukainen luokitus	REACH-rekisteröintinumero
Urea	200-315-5	57-13-6	10 - 25%	Ei luokiteltu	01-2119463277-33
Kalsiumsulfaatti dihydraatti CaSO ₄ +2H ₂ O	231-900-3	10101-41-4	10 - 25%	Ei luokiteltu	01-2119444918-26
Rikke (S)	231-722-6	7704-34-9	1 - 5%	Skin Irrit. 2 (H315)	01-2119487295-27

H- ja EUH-lausekkeiden koko teksti on kohdassa 16.

Kohta 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleisiä ohjeita	Ensiaputoimet saa toteuttaa vain koulutettu henkilöstö.
Hengitys	Hengitysvaikeuksissa annettava happea. Kutsu lääkäri välittömästi. Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.
Ihokosketus:	Yhteydenotto lääkäriin henkilön tuntiessa pahoinvointia tai mikäli ihoärsytyksen oireita ilmenee.
Joutuminen silmään:	Roiskeet huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta. Yhteydenotto erikoislääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.
Nieleminen:	Ei saa oksennuttaa ilman lääkärin suostumusta. Mikäli henkilö oksentaa ollessaan selinmakuulla, on hänet käännettävä kyljelleen. Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta. Jos uhrilla on hengitysvaikeuksia, anna happihoitoa. Mahdollisia oireita ovat pahoinvointi ja/tai oksentelu.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, akuutit ja viipyvät

Ei mitään normaalityöstössä

4.3. Välitön hoidonaihe ja tarvittava erikoishoito

Ei mitään normaalityöstössä.

Kohta 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet

Sammutustoimet on toteutettava ympäristön palon mukaisesti. Käytettävä kemikaalijauhetta, CO₂, vesisuihkua tai "alkoholi"-vaahtoa.

Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä:

Suuritehoinen paloruisku.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä. Vältettävä tulipalossa ja/tai räjähdyksessä syntyvän savun hengittämistä. Palomiesten tulee käyttää paineilmalaitetta ja täyttä sammutusvarustusta.

Kohta 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Henkilönsuojaimet:

Vältettävä pölynmuodostusta. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

Pelastushenkilöstölle

Käytä kohdassa 8 suositteluja henkilönsuojaimia.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Ei saa saastuttaa pintavettä.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Suojausmenetelmät:

Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin.

Puhdistusohjeet:

Lapioitava tai lakaistava talteen. Käytä tuote kokonaan. Pakkausmateriaali on teollisuusjätettä.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

§ 8, 12, 13.

Kohta 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Yleiset hygienianäkökohdat:

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Käytä kohdassa 8 suositteluja henkilönsuojaimia.

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Tekniset toimenpiteet/Varasto-olosuhteet:

Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytysläheteistä. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa. Laatuun liittyvät suut: Pidä poissa suorasta auringonvalosta, säilytä kuivassa ja sulje osittain käytetyt pussit hyvin. Säilytettävä 0 - 40 °C lämpötilassa. Säilytettävä alkuperäispakkauksessa. Varastoi suljettuna. 13 (S)

Pakkausmateriaalit
LGK (Saksa)

7.3. Erityinen loppukäyttö

Erityiset käytöt

Lannoite; www.everris.com; Lue tavaraselosteen ohjeet ja noudat niitä
Seos. Ei vaadi.

Altistumisskenaario

Kohta 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

Urea	
Bulgaria - OEL- TWAs	10.0 mg/m ³ TWA
Latvia - OEL - TWAs	10 mg/m ³ TWA
Kalsiumsulfaatti dihydraatti CaSO ₄ +2H ₂ O	
Belgium - 8 Hr VLE	10 mg/m ³ TWA
Portugali	TWA: 10 mg/m ³
Spain - Valores Limite Ambientales - VLE	TWA: 10 mg/m ³
Sveitsi	TWA: 3 mg/m ³
UK EH40 WEL:	10 mg/m ³ TWA (Inhalable) 4 mg/m ³ TWA (Respirable)
Rikke (S)	
Latvia - OEL - TWAs	6 mg/m ³ TWA
Russia TWA	6 mg/m ³ TWA 1863

Johdettu vaikutukseton taso (DNEL)

Component	Suun kautta	Ihon kautta	hengitys
Urea 57-13-6 (10 - 25%)		580 mg/kg bw/day	292 mg/m ³

Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus (PNEC)

Tietoja ei saatavissa

Component	Makea vesi	Makean veden sedimentti	Merivesi	Merenpohjan sedimentti	Maaperä	Vaikutus jätevedenkäsittelyyn
Urea 57-13-6 (10 - 25%)	0.47 mg/l		0.047 mg/l			

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Henkilönsuojaimet

Silmien-/kasvojensuojaus

Käsiensuojaus

Hengityselinten suojaus

Ihonsuojaus ja Kehon suojaus

Erityisiä suojautumis- ja hygieniaohjeita

Tiiviisti asetettavat suojalasit

Nitriilikumi (0.26 mm). Lämpösuojausaika. > 8 h.

Normaalisti mitään henkilökohtaista hengityssuojausvarustusta ei tarvita

Tavanomaiset varotoimenpiteet tuotteen käsittelyssä antavat riittävän suojan tätä mahdollista vaikutusta vastaan

Noudata hyviä työkäytäntöjä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

Kohta 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto:	Kiinteä aine
Olomuoto:	Rakeita
Väri:	punakeltainen, valkoinen, harmaa, punainen.
Haju:	Ei mitään
Bulkkitiheys:	1000 - 1100 kg/m ³ tietoja ei saatavissa
Sulamis- tai jäätymispiste	Tietoja ei saatavissa
Kiehumispiste/kiehumisalue:	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Leimahduspiste:	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Haihtumisnopeus:	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei syttyvä
höyrynpaine	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Höyryntiheys	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Suhteellinen tiheys	Tietoja ei saatavissa
Vesiliukoisuus	Tietoja ei saatavissa
Liukoisuus (liukoisuudet)	Tietoja ei saatavissa
Jakautumiskerroin	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Itsesyttymislämpötila:	Tietoja ei saatavissa
Hajoamislämpötila:	Tietoja ei saatavissa
Räjähävyys	Ei räjähdysvaaraa.

9.2. Muut tiedot

Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) pitoisuus (%): Kiinteä aine. Ei sovellu.

Kohta 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1. Reaktiivisuus**

Ei reaktiivinen.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei mitään normaalityössä. Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Eristettävä avotulesta, kuumista pinnoista ja sytytysläheteistä.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Pidä poissa katalyyttien, kuten heksavalentin kromin johdannain ja metallihalogenidien läheltä. Pidä poissa syttyvien aineiden (poltoaineiden), kuten puuhiilen, puun, jauhon, noen jne. läheltä.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei mitään normaalityössä. Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

Kohta 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Tuotetiedot**

Jos tämä tuote on seos, luokitus ei perustu tätä tuotetta koskeviin toksikologisiin tutkimuksiin, vaan perustuu yksinomaan tässä tuotteessa olevien ainesosien toksikologisiin tutkimuksiin. Tarkempia tietoja aineesta ja/tai ainesosista voidaan antaa tämän käyttöturvallisuustiedotteen muissa kohdissa

Todennäköisiä altistumisreittejä koskevat tiedot

Hengitys	Suurien pölypitoisuuksien hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä.
Roiskeet silmiin	Voi aiheuttaa lievää ärsytystä.
Ihokosketus	Voi aiheuttaa ärsytystä.
Nieleminen	Voi aiheuttaa maha-suolivaivoja suurina määrinä nautittuna.

Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Ei tunneta

Välitön myrkyllisyys**Tuntematon välitön myrkyllisyys** 8 % seoksesta koostuu vähintään yhdestä aineosasta, jonka myrkyllisyyttä ei tunneta.

Kemiallinen nimi	LD50 Oral	LD50 Dermal	LC50 Inhalation
Urea	= 8471 mg/kg (Rat)		
Rikke (S)	> 3000 mg/kg (Rat)	> 2000 mg/kg (Rabbit)	> 9.23 mg/L (Rat) 4 h

Lyhyt- ja pitkäaikaisesta altistumisesta johtuvat viivästyneet ja välittömät vaikutukset sekä krooniset vaikutukset

Jos tämä tuote on seos, luokitus ei perustu tätä tuotetta koskeviin toksikologisiin tutkimuksiin, vaan perustuu yksinomaan tässä tuotteessa olevien ainesosien toksikologisiin tutkimuksiin. Tarkempia tietoja aineesta ja/tai ainesosista voidaan antaa tämän käyttöturvallisuustiedotteen muissa kohdissa

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**Hengityselinten tai ihon herkistyminen** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**Sukusolujen perimää vaurioittava** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**Syöpää aiheuttavat vaikutukset** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**Lisääntymiselle vaarallinen** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**STOT - kerta-altistuminen** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**STOT - toistuva altistuminen** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**Aspiraatiovaara** Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.**Kohta 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE****12.1. Myrkyllisyys****Ekotoksisuus****Tuntematon myrkyllisyys vesieliöille**

Ei saa päästää ympäristöön

9 % seoksesta sisältää aineosan, jonka / aineosia, joiden vaarallisuus vesiympäristölle on tuntematon.

Kemiallinen nimi	Levät/vesikasvit	Kala	Myrkyllisyys mikro-organismeille	Äyriäiset
Urea	> 10000: 192 h Scenedesmus quadricauda mg/L EC50	16200 - 18300: 96 h Poecilia reticulata mg/L LC50	-	3910: 48 h Daphnia magna mg/L EC50 Static 10000: 24 h Daphnia magna Straus mg/L EC50
Rikke (S)	-	866: 96 h Brachydanio rerio mg/L LC50 static 14: 96 h Lepomis macrochirus mg/L LC50 static 180: 96 h Oncorhynchus mykiss mg/L LC50 static	-	-

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus**Pysyvyys ja hajoavuus**

Pysyviä tai kumulatiivisia vaikutuksia ei ole havaittu.

12.3. Biokertyvyys**Biokertyvyys**

Ei biokerry.

Kemiallinen nimi	LOGPOW
Urea	-1.59

<u>12.4. Liikkuvuus maaperässä</u>	Tietoja ei saatavissa.
<u>12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset</u>	Tietoja ei saatavissa.
<u>12.6. Muut haitalliset vaikutukset</u>	Tietoja ei saatavissa.

Kohta 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Jätteiden hävittäminen	Hävittäminen tulee suorittaa sovellettavien alueellisten, kansallisten ja paikallisten lakien ja säädösten mukaisesti.
Likaantunut pakkaus	Älä käytä säiliötä uudelleen.
Muut Tiedot	Käytä tuote kokonaan. Pakkausmateriaali on teollisuusjätettä.

Kohta 14: KULJETUSTIEDOT

IMO / IMDG

<u>14.1</u>	
YK-numero:	Ei säädelty
<u>14.2</u>	
Oikea laivauksessa käytettävä nimi:	Ei säädelty
<u>14.3</u>	
Vaaraluokka:	Ei säädelty
<u>14.4</u>	
Pakkausryhmä:	Ei säädelty
<u>14.5</u>	
Meriä saastuttava aine	Tietoja ei saatavissa
<u>14.6</u>	
Erityisvaatimukset	Ei mitään
<u>14.7</u>	
Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Tietoja ei saatavissa

ADR/RID

<u>14.1</u>	
YK-numero:	Ei säädelty
<u>14.2</u>	
Oikea laivauksessa käytettävä nimi:	Ei säädelty
<u>14.3</u>	
Vaaraluokka:	Ei säädelty
<u>14.4</u>	
Pakkausryhmä:	Ei säädelty
<u>14.5</u>	
Ympäristövaara	Ei säädelty
<u>14.6</u>	
Erityisvaatimukset	Ei mitään

IATA

<u>14.1</u>	
YK-numero:	Ei säädelty
<u>14.2</u>	
Oikea laivauksessa käytettävä nimi:	Ei säädelty
<u>14.3</u>	
Vaaraluokka:	Ei säädelty
<u>14.4</u>	
Pakkausryhmä:	Ei säädelty
<u>14.5</u>	
Ympäristövaara	Ei säädelty
<u>14.6</u>	
Erityisvaatimukset	Ei mitään

Kohta 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Belgia

Tanska

Tanska

Tietoja ei saatavissa

Ranska

ICPE (FR):

Ei säädelty

Saksa

LGK (Saksa)

13 (S)

Vesien vaarannusluokka (WEC):

1 (Everris luokitus)

GefStoffV (DE):

Ei säädelty

Component	German WGK Section
Urea 57-13-6 (10 - 25%)	1
Kalsiumsulfaatti dihydraatti CaSO4+2H2O 10101-41-4 (10 - 25%)	1
Rikke (S) 7704-34-9 (1 - 5%)	class 1

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Aineiden käyttö katetaan REACH-asetuksen 1907/2006 mukaisesti

Huomioitava direktiivi 98/24/EY työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työssä käytettävien kemikalien aiheuttamilta vaaroilta

Kohta 16: MUUT TIEDOT

Kohdissa 2 ja 3 mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit

- H315 - Ärsyttää ihoa
- H316 - Ärsyttää ihoa lievästi

Käyttöturvallisuustiedotteessa käytettyjen lyhenteiden ja akronyymien selitykset

RID: Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail

ICAO: International Civil Aviation Organization

ADR: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labeling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

PNEC: Predicted No Effect Concentration

DNEL: Derived No-Effect Level

RECh: Registration, Evaluation, Authorization of Chemicals

CLP: EU-GHS; Classification, Labelling and Packaging

OEL: Occupational Exposure Limit

TWA: Time Weighted Average

ATE: Acute Toxicity Estimate

EUH phrase: CLP (EU) specific hazard statement

LD50: Lethal dose, 50%.

LC50: Lethal concentration, 50%.

SVHC: Substance of Very High Concern.

Luokitusmenettely

- Laskentamenetelmä

Tärkeimmät kirjallisuusviitteet ja tietolähteet	• Asiantuntija-arvioinnin ja näytön painoarvon määrittäminen EY:n asetuksen 1907/2006 mukaisesti - 2015/830. Asetus (EY) N:o 1272/2008 (CLP).
Valmistaja	Regulatory Affairs Department (INFO-MSDS@EVERRIS.COM)
Julkaisun päivämäärä	18-joulu-2013
Käyttöä koskevat rajoitukset	Vain ammattikäyttöön
Muutoksen syy	*** Muutoksia on tehty viimeisen revision jälkeen. Tämä versio korvaa kaikki edelliset versiot.

Everris parhaan tietämyksen ja uskon mukaan tässä annetut tiedot ovat tarkkoja ja luotettavia tämän asiakirjan valmisteluhetkellä. Näiden tietojen tarkkuudesta tai luotettavuudesta ei kuitenkaan anneta mitään suoraa tai epäsuoraa takuuta. Everris ei vastaa näiden tietojen käytöstä aiheutuvista menetyksistä tai vahingoista. Mitään valtuutusta ei anneta suoraan tai epäsuoraan mitään patentoitua keksintöä ilman lisenssiä. Everris ei myöskään vastaa mistään vaurioista tai vammoista, jotka aiheutuvat tuotteen käyttämisestä muuhun kuin ilmoitettuun käyttötarkoitukseen, suositusten noudattamatta jättämisestä tai tuotteen luonteesta johtuvista vaaroista.